

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 216/2013-49

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti S., Cyperská republika, zastúpenej advokátom JUDr. A. B., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1 M Obdo V 2/2011 a jeho uznesením z 27. septembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. decembra 2012 doručená sťažnosť spoločnosti S. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „žalobca“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“)

v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1 M Obdo V 2/2011 a jeho uznesením z 27. septembra 2012.

2. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) *„sa od r. 1999 vedie zmenkový spor – č. k. 37 Zm 415/99, v ktorom majiteľom zmienek a zmenkovým veriteľom“* je sťažovateľka. Zmenkovým dlžníkom je S., B., pôvodne štátny podnik, teraz akciová spoločnosť (ďalej len „žalovaný“). Predmetom sporu je *„zaplatenie 350 000 000 Kč s príslušenstvom zo zmienek“*. Vo veci v priebehu doterajšieho konania viackrát rozhodol krajský súd, najvyšší súd ako súd odvolací a aj dovolací, bolo podané generálnym prokurátorom Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) mimoriadne dovolanie a vecou sa zaoberal aj ústavný súd (sp. zn. IV. ÚS 370/2010).

3. Z hľadiska predmetu posudzovanej sťažnosti (namietanie porušenia označených práv dovolacím uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 M Obdo V 2/2011 z 27. septembra 2012) je právne významným konanie po rozhodnutí najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho uznesením sp. zn. 5 Obo 80/2009 z 9. decembra 2009, ktorým na základe odvolania žalovaného *„zrušil rozsudok Krajského súdu... sp. zn. 37 Zm 415/99 zo dňa 19. decembra 2008 a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie“*.

4. V postupe odvolacieho súdu sťažovateľka namietala *«„pridelenie“ alebo „prevzatie“ spisu iným senátom v rozpojdnávanej veci v rozpore s Rozvrhom práce NS na rok 2009 a v podstate celý priebeh „pridelenia“ si spisu ako aj samotné rozhodnutie považujeme za protizákonné. O odvolaní rozhodovali nezákonní sudcovia v rozpore s Rozvrhom práce Najvyššieho súdu SR na rok 2009 a vyniesli nezákonné rozhodnutie.»*

5. Sťažnosťou na ústavnom súde napadla sťažovateľka odvolacie uznesenie najvyššieho súdu z 9. decembra 2009. Namietala porušenie svojho základného práva *„podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy... a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru...“*, lebo o odvolaní žalovaného *„konali a rozhodli... sudcovia, ktorí neboli zákonnými sudcami...“*.

6. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 370/2010-22 zo 7. októbra 2010 sťažnosť sťažovateľky odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie a rozhodnutie.

7. Na základe „opakovaného podnetu“ sťažovateľky generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie proti uzneseniu najvyššieho súdu z 9. decembra 2009, pretože bol toho názoru, že najvyšší súd predmetným rozhodnutím porušil čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd.

8. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 M Obdo V 2/2011 z 27. septembra 2012 odmietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora.

9. Podľa názoru sťažovateľky „... Najvyšší súd... v konaní č. 1 M Obdo V/2/2011 o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora postupoval nezákonne, v rozpore so záujmom spravodlivosti a na úkor odstránenia protiprávneho stavu. Najvyšší súd týmto legalizoval bezprecedentne hrubú nezákonnosť, ktorá nemá obdobu v slovenskej justícii, keď sa stotožnil so svojvoľným prevzatím spisu nezákonným sudcom od sudcu zákonného, teda sa stotožnil s rozhodnutím – uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obo/80/2009-1839 zo dňa 09. decembra 2009. ktorým rozhodol v predmetnej veci nezákonný senát najvyššieho súdu... a vydal nezákonné rozhodnutie.“.

10. Sťažovateľka považuje namietané uznesenie najvyššieho súdu z 27. septembra 2012 „za protizákonné, lebo porušuje jeden zo základných princípov právneho štátu, teda právo domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a porušuje základné právo občana na zákonného sudcu a spravodlivý proces“.

11. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd „nálezom rozhodol tak, že

A) ... sťažnosti spoločnosti... vyhovuje.

B) Rozhodnutím Najvyššieho súdu... - uznesením, sp. zn. 1 M Obdo V/2/2011 zo dňa 27. septembra 2012, ktorým tento súd odmietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora podané proti uzneseniu Najvyššieho súdu..., sp. zn. 5 Obo/80/2009-1839 zo dňa 09. decembra 2009 – boli základné právo spoločnosti S., na súdnu ochranu svojho práva

na nezávislom a nestrannom súde zaručené Článkom 46 ods. 1 Ústavy... a právo na spravodlivé prejednanie jej záležitosti nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, zaručené Článkom 6 ods. 1, prvá veta, Dohovoru... (č. 209/1992 Zb.), porušené.

C) Ústavný súd... zrušuje napadnuté Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 M Obdo V/2/2011 zo dňa 27. septembra 2012 a vec mu vracia na ďalšie konanie...“.

Sťažovateľka súčasne žiadala priznať náhradu trov konania „*v sume 320,80 EUR*“.

12. Na podporu svojich tvrdení sťažovateľka početne argumentovala svojím právnym názorom, súladnými rozhodnutiami ústavného súdu a tiež najvyššieho súdu (napr. PL. ÚS 57/1999, II. ÚS 42/01, I. ÚS 126/03, II. ÚS 136/08, I. ÚS 178/08, IV. ÚS 77/2010, IV. ÚS 265/09, 3 M Cdo 5/2010, 4 M Cdo 19/2010 a 3 M Cdo 15/2010).

13. Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 264/2011).

16. Sťažovateľka sa domáhala vyslovenia porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 M Obdo V 2/2011 z 27. septembra 2012, ktorým mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora odmietol *„v súlade s ust. § 243 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 243b ods. 5 O. s. p. a § 218 ods. 1 písm. c) OSP“*.

17. Podľa ustáleného právneho názoru ústavného súdu účelom práva na súdnu a inú právnu ochranu vrátane práva na spravodlivé konanie je zaručiť každému prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01). Základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. Takýmto predpisom je zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

18. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie je to, aby účastník konania bol v akomkoľvek konaní pred všeobecným súdom úspešný vrátane odvolacieho konania či konania o dovolaní. Z toho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka

konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07, I. ÚS 421/2012). Rovnako ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 252/2012).

19. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

20. Ústavný súd pripomína, že súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku (odvolania či dovolania) uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť,

či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného odvolania či dovolania vôbec boli naplnené.

21. V tejto súvislosti ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné uviesť, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru (I. ÚS 4/00), preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01), alebo všeobecné súdy neposkytnú ochranu označenému základnému právu sťažovateľa v súlade s ústavnoprocenými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

22. Právo na súdnu ochranu (ako aj právo na spravodlivé súdne konanie) sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacieho konania. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z ustanovenia § 237 OSP výslovne vyplýva, že dovolanie je prípustné, len pokiaľ ide o prípady uvedené v písm. a) až g) tohto zákonného ustanovenia. Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku, resp. uzneseniu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 238 OSP, resp. § 239 OSP.

23. Ústavný súd z tohto hľadiska (body 21 a 22) preskúmal rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorým odmietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora. Nezistil pritom

žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu nemajúci oporu v zákone. V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd uviedol dovtedajší chronologický priebeh a výsledky konania na krajskom súde a najvyššom súde, ako aj na ústavnom súde. Následne oboznámil dovoláciu argumentáciu generálneho prokurátora a vyjadrenie účastníkov konania k nej. Svoje rozhodnutie odôvodnil najvyšší súd takto:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 4 O. s. p.) po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané v zákonnej jednoročnej lehote (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obo/80/2009 z 09. decembra 2009 sa stalo právoplatným dňa 02. februára 2010, pričom generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie 31. januára 2011), teda v súlade s ust. § 243g O. s. p. a je ním napadnuté právoplatné rozhodnutie súdu (§ 243f O. s. p.), pristúpil k skúmaniu, či boli splnené podmienky uvedené v ust. § 243e ods. 1 O. s. p. vyžadované pre konanie o mimoriadnom dovolaní.

Zo spisovej chronológie v konkrétnom spore je zrejmé, že žalobca po zrušení rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 19. decembra 2008, č. k.: 37 Zm/415/1999-1686 a vrátení veci na došetrenie, nepostupoval aktívne v spore – nepodal v stanovenej zákonnej jedno mesačnej lehote dovolanie, napriek tomu, že mu žiadna reálna prekážka nebránila podať dovolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konkrétne poukazuje na podanie žalobcu adresované JUDr. L. T. zo 16. decembra 2010, v ktorom ho informuje, že prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky ho listom sp. zn.: VI/2 Pz 725/10-4 z 30. novembra 2010 upovedomil o tom, že odkladá podnet, ktorý žalobca v označenej veci doručil adresátovi tohto listu 12. novembra 2010, bez prijatia opatrenia prokurátora, lebo nezistil po preskúmaní veci dôvody na podanie mimoriadneho dovolania a to, že nie je splnená podmienka, že ochranu proti nezákonnému rozhodnutiu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Dovolací súd pri rozhodovaní prioritne zo zákona skúmal, či sú splnené taxatívne vymedzené všeobecné podmienky vyžadované pre podanie mimoriadneho dovolania v intenciách § 243e ods. 1 O. s. p.

a) Prvou podmienkou pre podanie mimoriadneho dovolania je podnet účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu, v konkrétnej veci žalobca podal podnet dňa 12. novembra 2010, tento ako je vyššie uvedené

bol prokurátorom generálnej prokuratúry odložený, keďže neboli zistené dôvody na podanie mimoriadneho dovolania. Prekvapujúcim, po podaní opakovaného podnetu žalobcu v decembri 2010, bez akýchkoľvek zmien, Generálny prokurátor Slovenskej republiky podal mimoriadne dovolanie a všeobecne argumentuje, že predmetná procesná podmienka je splnená. Dovolací súd preto konštatoval, že prvá podmienka pre podanie mimoriadneho dovolania t. j. podanie podnetu bola splnená.

b) Druhou procesné taxatívne stanovenou podmienkou je, že nápravu nezákonného stavu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, a že podanie mimoriadneho dovolania si vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu.

Obe procesné podmienky pre podanie mimoriadneho dovolania musia byť splnené súčasne, nedostatok ktorejkoľvek z nich bráni vecnému prejednaniu mimoriadneho dovolania.

Vyhodnotením okolností prípadu, táto procesná podmienka nebola splnená prostredníctvom intervencie generálneho prokurátora, t. j. mimoriadnym opravným prostriedkom.

Žalobca – podnecovateľ totiž nevyužil všetky právom predpokladané prostriedky na zvrátenie stavu založeného rozhodnutím porušujúcim zákon.

Žalobca opomenul účinne hájiť svoje práva – konkrétne nepodaním niektorého z opravných prostriedkov, ktoré zákon poskytuje samotnému účastníkovi a to využiť podanie mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Táto forma je žalobcovi priznaná zákonom – Občianskym súdnym poriadkom a je v právomoci (dispozícii) žalobcu, či bude využitá. Opomenutie využitia tohto mimoriadneho opravného prostriedku, nemôže byť nahradené mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora, ktorý má iný účel a podmienky.

Podporným, ale aj záväzným argumentom pre Najvyšší súd Slovenskej republiky ohľadne splnenia alebo nesplnenia druhej procesnej podmienky, splnenie ktorej sa vyžaduje pre podanie mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora je i ustálená judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky. V konkrétnosti možno ilustrovať tieto rozhodnutia ústavného súdu:

Nález ÚS SR PL. ÚS 43/1995 z 10. septembra 1996. Nález poukazuje na potrebu chrániť záujem spoločnosti alebo práva fyzických osôb alebo právnických osôb iba za splnenia podmienky, že túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Stanovisko vylučuje voľnú úvahu generálneho prokurátora v problematike podania mimoriadneho dovolania.

V uznesení ústavného súdu sp. zn.: I. ÚS 136/2006-10 tento vyslovil názor, že otázka posúdenia podmienok konania o mimoriadnom dovolaní je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv.

Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn.: III. ÚS 268/2006-8 z 23. augusta 2006 – v ktorom ústavný súd vyslovil názor, že generálny prokurátor môže podať mimoriadne dovolanie len ak ochranu práv a zákonom chránených záujmov fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorá sa jeho podania podnetom domáha, nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

V uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn.: III. ÚS 331/2006-12 z 19. októbra 2006 vyplýva, že ochrana poskytovaná mimoriadnym dovolaním je prípustná len subsidiárne, t. j. vtedy, ak osoba, ktorá sa domáha podania mimoriadneho dovolania, neúspešne využila všetky zákonom dovolené a efektívne prostriedky na ochranu svojich práv a zákonom chránených záujmov, alebo takéto právne prostriedky nemala k dispozícii, príp. boli tu objektívne prekážky, ktoré jej znemožnili ich využitie. Z tohto zákonného predpokladu vyplýva významné obmedzenie prípustnosti mimoriadneho dovolania.

Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn.: II. ÚS 19/2008-15 zo 16. januára 2008-konštatujúc, že ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu zásadne vyžaduje intervenciu (mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora) vtedy, ak sám účastník konania využil všetky právom predpokladané prostriedky na zvrátenie stavu založeného rozhodnutím porušujúcim zákon, no nebol úspešný. Nie je však daná vtedy, ak sám podnecovateľ mimoriadneho dovolania v konaní predchádzajúcom podaniu mimoriadneho dovolania opomenul hájiť svoje práva najmä nepodaním niektorého z opravných prostriedkov vrátane dovolania.

Rovnaký právny názor vyslovil Ústavný súd Slovenskej republiky aj v jeho uznesení sp. zn.: IV. ÚS 200/2009-9 zo 04. júna 2009 a v uznesení Ústavného súdu Slovenskej

republiky sp. zn.: II. ÚS 391/2009-11 z 26. novembra 2009, ako aj v jeho náleze z 12. novembra 2009, sp. zn.: II. ÚS 185/2009-37.

Priamo k predmetnej veci sa viaže uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 07. októbra 2010 (č. l. 1931) sp. zn.: IV. ÚS 370/2010-22, ktorým bola sťažnosť žalobcu vo veci namietania porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Obo/80/2009 a jeho uznesením z 09. decembra 2009, odmietnutá pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky, keď ústavný súd konštatoval, že uvádzané pochybenia pri rozhodovaní najvyššieho súdu (rozhodoval iný senát najvyššieho súdu než ten, ktorý mal rozhodovať v zmysle zákona o sudcoch a rozvrhu práce najvyššieho súdu na rok 2009) zakladajú dôvod na podanie dovolania podľa § 237 písm. g) O. s. p.

Dovolací súd k rozhodnutiam ústavného súdu, ktoré predložil žalobca nemohol prihliadnuť, keďže tieto neriešia stav, aký vznikol v danej veci.

8.) Pretože Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci zistil, že nebola splnená taxatívne určená procesná podmienka pre podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom, nemohol v ďalšom sa zaoberať či došlo k porušeniu zákona [§ 243f v spojení s ust. § 237 písm. g) O. s. p.] vo vzťahu k nesprávnemu obsadeniu odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora v súlade s ust. § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 243b ods. 5 O. s. p. a § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p. odmietol.“

24. Ústavný súd vychádzajúc z uvedeného konštatuje, že v dovolacom konaní nedošlo k odňatiu možnosti preskúmania napadnutého výroku odvolacieho súdu, pretože najvyšší súd postupoval v súlade s normami občianskeho súdneho konania, ak odmietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obo 80/2009 z 9. decembra 2009. Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 M Obdo V 2/2011 z 27. septembra 2012 obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov a nejde o arbitrárne rozhodnutie nezlučiteľné s na danú vec aplikovanými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku.

25. Dovolací súd konštatoval, že neboli splnené „*taxatívne vymedzené všeobecné podmienky vyžadované pre podanie mimoriadneho dovolania v intenciách § 243e ods. 1 O. s. p.*“, pretože sťažovateľka – „... *podnecovateľ... nevyužil všetky právom predpokladané prostriedky na zvrátenie stavu založeného rozhodnutím porušujúcim zákon.*

Žalobca (sťažovateľka, pozn.) opomenul účinne hájiť svoje práva – konkrétne nepodaním niektorého z opravných prostriedkov, ktoré zákon poskytuje samotnému účastníkovi a to využiť podanie mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie sp. zn. 5 Obo 80/2009 z 9. decembra 2009, pozn.). Táto forma je žalobcovi priznaná zákonom - Občianskym súdnym poriadkom a je v právomoci (dispozícii) žalobcu, či bude využitá. Opomenutie využitia tohto mimoriadneho opravného prostriedku, nemôže byť nahradené mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora, ktorý má iný účel a podmienky.“. Z uvedeného dôvodu najvyšší súd „v súlade s ust. § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 243b ods. 5 O. s. p. a § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p.“ mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora odmietol.

26. V súvislosti s posudzovaním tejto sťažnosti (bod 1) ústavný súd vychádzal/bol viazaný aj svojimi predchádzajúcimi právnymi názormi prijatými na predbežnom prerokovaní predchádzajúcej sťažovateľkinej sťažnosti z 2. marca 2010 a týkajúcimi sa tej istej zmenkovej veci (namietaná neústavnosť uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obo 80/2009 z 9. decembra 2009), keď túto (predchádzajúcu) sťažnosť uznesením č. k. IV. ÚS 370/2010-22 zo 7. októbra 2010 odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Podľa názoru IV. senátu ústavného súdu „*sťažovateľkou uvádzané pochybenia pri rozhodovaní najvyššieho súdu, podľa ktorých vo veci vedenej krajským súdom pod sp. zn. 37 Zm 415/1999, ktorá na základe podaných odvolaní opakovane napadla na najvyšší súd, rozhodoval iný senát najvyššieho súdu než ten, ktorý mal rozhodovať v zmysle zákona o sudcoch a rozvrhu práce najvyššieho súdu na rok 2009, zakladajú dôvod na podanie dovolania podľa § 237 písm. g) OSP...*

Ak bola sťažovateľka presvedčená, že odvolací senát najvyššieho súdu bol nesprávne obsadený, mala možnosť domáhať sa nápravy porušenia označeného základného práva

v rámci dovolacieho konania. Nevyžitie tohto prostriedku nápravy sťažovateľkou zakladá dôvod na odmietnutie jej sťažnosti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu (§ 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde a čl. 127 ods. 1 ústavy, pozn.).“.

27. Na základe už uvedeného senát I. ÚS pri posudzovaní aktuálnej sťažovateľkinej sťažnosti (doručenej mu 19. decembra 2012) bol povinný prihliadať aj na faktické zistenia a právne závery vyslovené IV. senátom ústavného súdu v jeho rozhodnutí zo 7. októbra 2010 a pri posudzovaní namietanej neústavnosti uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 M Obdo V 2/2011 z 27. septembra 2012 a z týchto záverov následne aj vychádzal a nadväzoval na ne. Ústavný súd v tejto súvislosti poznamenáva, že podstatnou (právne relevantnou) skutočnosťou v danej veci je už konštatované nevyžitie zákonom predpokladaného opravného prostriedku (dovolania) sťažovateľkou, ktorým sa mohla domáhať nápravy ňou uvádzaného protiprávneho (neústavného) postupu najvyššieho súdu v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 5 Obo 80/2009 z 9. decembra 2009. Ústavný súd pripomína, že právne záväzné kritériá na posúdenie tejto skutočnosti (pozri tiež body 25 a 26) sú limitom určujúcim hranice úvah a právnych záverov riešenia danej (t. j. teraz posudzovanej) problematiky.

28. Ústavný súd nadväzujúc na závery svojej konštantnej judikatúry (body 18 a 20 – 22) a s prihliadnutím na už uvedenú konštatáciu (body 24 – 27) uzatvára, že medzi namietaným uznesením najvyššieho súdu a možnosťou porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je taký vzťah, ktorý by odôvodňoval prijatie sťažnosti na ďalšie konanie po jej predbežnom prerokovaní. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

29. V súvislosti s odlišným právnym názorom najvyššieho súdu vysloveným v iných obdobných veciach, na ktoré sťažovateľka argumentačne poukázala ako na východisko svojich tvrdení, ústavný súd považuje za potrebné poznamenať, že mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré

podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje práve najvyššiemu súdu (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (I. ÚS 17/01, III. ÚS 346/05).

30. Ústavný súd v neposlednom rade považuje v okolnostiach danej veci za nie bezvýznamné, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nie je rozhodnutím v merite veci, ktoré by túto definitívne uzatvorilo z hľadiska dokazovania a širšieho posúdenia procesnoprávnej a hmotnoprávnej úpravy, ale je uznesením, v dôsledku ktorého je vec ponechaná v procesnom stave určenom zrušujúcim odvolacím rozhodnutím najvyššieho súdu z 9. decembra 2009, teda vec sa nachádza v rámci konania pred prvostupňovým súdom. Všetky argumenty, ktorými sťažovateľka podporuje svoj nárok, bude môcť v plnom rozsahu uplatniť v konaní, v ktorom sa o jej nároku meritórne rozhodne, prípadne v konaní následnom (opravnom).

31. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

32. Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde k rozhodnutiu pripája odlišné stanovisko sudcu Milan Lalík.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. apríla 2013